

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius
El. p.: info@enmin.lt

2023-11-16 Nr. 2-5164

DĖL INFORMACIJOS SUTEIKIMO IR DOKUMENTŲ PATEIKIMO

Asociacija „Kraštovaizdis“ (toliau – ir asociacija) 2023-11-06 gavo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – ir Ministerija) raštą Nr. 3-1617 „Dėl informacijos suteikimo ir parlamentinio tyrimo pradėjimo“, kuriame Ministerija teigia, jog rengiant Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. XIII-1288 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Strategija), „*buvo atlikti visi reikalingi Strategijos viešinimo ir derinimo veiksmai su visuomene, buvo suteikta teisė išreikšti savo nuomonę, buvo priimtos pastabos ir pasiūlymai*“, tačiau **nepateikė jokių dokumentų**, kurie galėtų pagrįsti šiuos teiginius.

Todėl **pakartotinai prašome pateikti dokumentus**, patvirtinančius, kad Strategija ir jos įgyvendinimo priemonių planas buvo aptarti su suinteresuota ir plačiaja visuomene, kad visuomenės teisė dalyvauti priimant sprendimus buvo **tinkamai** užtikrinta.

2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1367/2006 „Dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams“ (toliau – ir Reglamentas) nurodyta: *(14) Tam, kad visuomenės teisė gauti informaciją apie aplinką būtų veiksminga, svarbiausia, kad tokia informacija būtų kokybiška.*

Energetiko ministerija tvirtina, kad užtikrino visuomenei teisę gauti informaciją ir teikti pastabas 2017 m., paskelbusi Strategijos projektą Teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – ir TAIS). Tačiau Reglamento 9 straipsnis aiškiai nurodo, kad institucijos *atitinkamomis praktinėmis ir (arba) kitomis nuostatomis numato visuomenei išankstines ir veiksmingas galimybes tuo metu, kai yra visos galimybės svarstyti įvairius variantus, dalyvauti rengiant, keičiant arba peržiūrint su aplinka susijusius planus ar programas.*

Orhuso konvencija numato, kad siekiant veiksmingo visuomenės informavimo proceso, visuomenė **turi pradėti dalyvauti pradiniam etape**, kai yra visos galimybės svarstyti įvairius variantus. Kadangi atsižvelgiant į Reglamento tikslus Lietuvos institucijos pačios nustato visuomenės dalį, kuriai turi ar gali turėti poveikio planuojamas dokumentas, arba visuomenės dalį, kuri gali būti suinteresuota tokiu planu ar programa, **prašome pateikti informaciją ir dokumentus:**

- patvirtinančius, kaip ir kokiais metodais buvo išanalizuota kokia visuomenės dalis gali būti suinteresuota planuojamu rengti dokumentu ir kam jis gali turėti poveikio;

- patvirtinančius, kad visuomenei buvo suteikta **išankstinė** informacija apie planuojamą rengti Strategiją;

- kreipimąsi į plačiąją visuomenę ir/ar suinteresuotas visuomenės grupes su kvietimu teikti pasiūlymus planuojamam rengti dokumentui, kad būtų užtikrinta visuomenės teisė gauti išankstinę informaciją rengiant dokumentus.

Reglamento 9 straipsnyje nurodyta, jog visuomenė **viešais skelbimais arba kitomis tinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui elektroninėmis visuomenės informavimo priemonėmis, jei jos prieinamos**, būtų informuota apie parengtą dokumento projektą.

Prašome pateikti informaciją ir dokumentus, pagrindžiančius, kad visuomenė buvo **tinkamai** supažindinta su dalyvavimo tvarka, rengiant ir svarstant Strategijos projektą (aiškiai nurodyta kur kreiptis dėl atitinkamos informacijos, kam galima teikti pastabas, nuomones ir klausimus ir kt.), kad terminas pastaboms pateikti buvo **pakankamas**, kad visuomenės teisė **tinkamai pasirengti ir veiksmingai dalyvauti** priimant sprendimą aplinkos klausimais buvo užtikrinta.

Kadangi Strategijos turinys įtvirtina vėjo ir saulės energijos infrastruktūros plėtrą, kas yra aktualu visiems šalies gyventojams, prašome:

- nurodyti **kur ir kada** buvo organizuoti susitikimai su plačiąja visuomene ir suinteresuotų grupių atstovais, siekiant aptarti planuojamą infrastruktūros plėtrą, technologinius sprendimus, galimas alternatyvas ir taršos klausimus.

- pateikti šių susitikimų protokolų kopijas.

Ministerijos rašte teigiama, kad Strategija buvo koreguota pagal suinteresuotų subjektų pastabas ir pasiūlymus. Reglamentas įpareigoja instituciją, priimančią sprendimą dėl su aplinka susijusio plano ar programos, **deramai** atsižvelgti į visuomenės dalyvavimo rezultatus. Todėl prašome pateikti informaciją ir dokumentus:

1. kaip ir pagal kokius kriterijus buvo vertinami Strategijos projektui gauti pasiūlymai ir pastabos? Prašome pateikti svarstymų **protokolus**

2. ar buvo parengta derinimo pažyma, kurioje aiškiai matomi argumentai dėl pritarimo/nepritarimo kiekvienai iš gautų pastabų. Jeigu taip, prašome pateikti derinimo pažymos kopiją.

3. kaip visuomenei buvo **pranešta ir paaiškinta** apie priežastis ir argumentus, kuriais grindžiamas sprendimas atsižvelgti arba neatsižvelgti į visuomenės pateiktas pastabas ir siūlymus.

Elektroninio pašto adresas kontaktams: dokumentai@krastovaizdis.eu

Pagarbiai,
Asociacijos „Kraštovaizdis“ prezidentas

Teisutis Buda